

Vargen i Finland

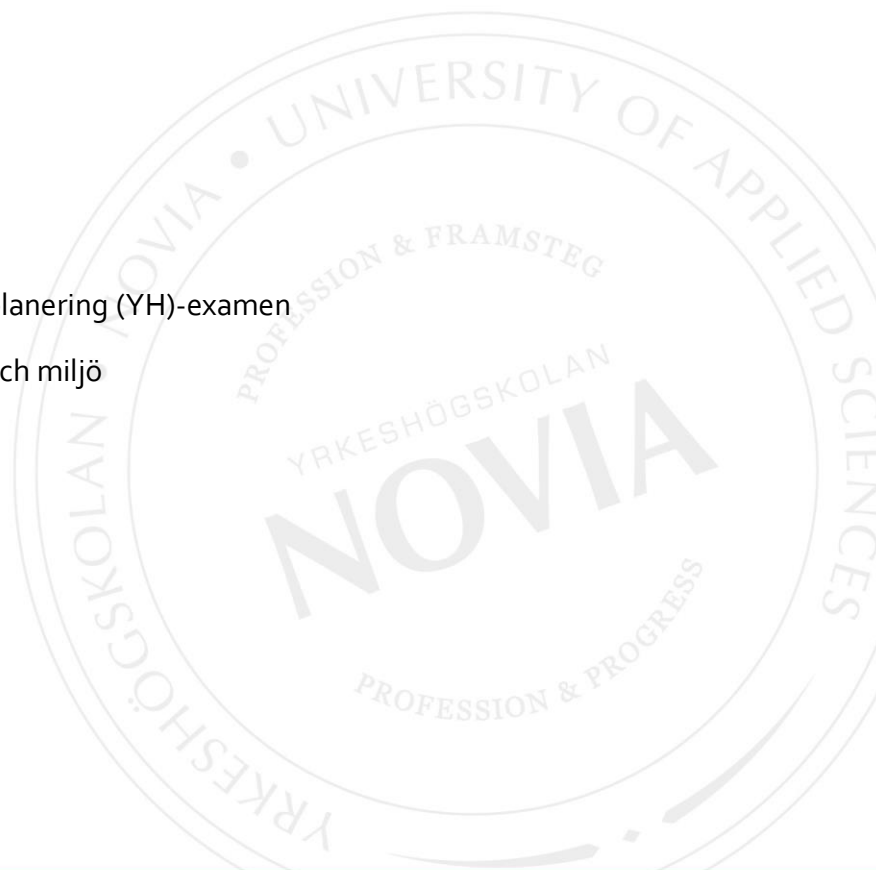
En undersökning om allmänhetens åsikter

Sabina Wärnå

Examensarbete för Miljöplanering (YH)-examen

Utbildningen skogsbruk och miljö

Raseborg 2018

EXAMENSARBETE

Författare: Sabina Wärnå

Utbildning och ort: Skogsbruk och miljö, Raseborg

Inriktningsalternativ/Fördjupning: IA för miljöplanering

Handledare: Anna Granberg

Titel: Vargen i Finland – En undersökning av allmänhetens åsikter

Datum 13.10.2018 Sidantal 26

Bilagor 1

Abstrakt

Syftet med examensarbete är att undersöka åsikter om vargen i Finland. Vargen har varit länge på tapeten och många har mycket starka åsikter om detta djur. Det finns knappt 200 vargar i Finland, varför är det så starka åsikter om den?

I examenarbete tas upp allmän information om vargen och vargen i Finland. Lagar som handlar om vargen och vad som gäller inom jakt, skydd, andra direktiv och internationella avtal. Också om vargen i religioner, mytologier, folktron och sagor kommer upp i detta examensarbete.

Metoden som användes i detta examensarbete är en enkät. Enkäten har 11 frågor och man kunde endast svara på svenska. Enkäten som man svarade anonymt på, var öppen en månad på nätet och 1439 personer svarade på den.

Resultatet var att respondenterna är i allmänhet negativ inställda mot vargen. Många lämnade också kommentarer som var både för och emot vargen.

Språk: Svenska

Nyckelord: Varg, Enkät, Undersökning, Finland, Attityd

BACHELOR'S THESIS

Author: Sabina Wärnä

Degree Programme: Forestry and environment, Tammisaari

Specialization: Environment Planner

Supervisor: Anna Granberg

Title: The wolf in Finland - A survey of public opinion

Date 13.20.2018 Number of pages 26

Appendices 1

Abstract

The purpose of this thesis is to investigate the views of the wolf in Finland. The wolf has been on the wall for a long time and many have very strong opinions about this animal. There are only about 200 wolves in Finland, why are there so big opinions about it?

This thesis gives information about the wolf and the wolf in Finland. What laws that deal with the wolf and that are relevant in the fields of hunting and protection including directives and international agreements. Also some information about the wolf in religions, mythologies, folklores and tales are presented.

The method used in this thesis is a survey. The questionnaire has 11 questions and one could only answer in Swedish. The survey that was anonymous was open for one month online and 1439 people responded to it.

The result was that the views and opinions are rather negative towards the wolf. Many also left comments that were both for and against the wolf.

Language: Swedish

Key words: Wolf, survey, Finland, attitude

Innehållsförteckning

1	Vargen i Finland	1
2	Vargen i sagor, folktron, religion och mytologi.....	1
3	Lagar	3
3.1	Jaktlagen och förordningarna	3
3.1.1	Grovt jaktbrott.....	3
3.1.2	Vargjakt med dispens.....	4
3.2	Naturvårdslagen och naturvårdsförordningen	4
3.3	Djurskyddslagen	5
3.4	Europeiska unionens naturdirektiv	5
3.5	Internationella avtal	5
3.5.1	Bernkonventionen.....	5
3.5.2	Biodiversitetskonventionen	5
3.5.3	CITES-konventionen.....	6
4	Metod.....	6
5	Resultat.....	6
5.1	Fråga 10. Vad tycker du man skall göra åt problemet?	18
5.2	Fråga 11. Något att tillägga?.....	19
6	Diskussion.....	20
7	Slutsats	21
	Källförteckning	23
7.1	Finlands författningssamling	24
	Bilagor.....	26
	Enkät.....	26

1 Vargen i Finland

De vargar som finns i Finland tillhör gråvargen (*Canis lupus*). Gråvargen är den nordliga vargen och finns också i Nordamerika, norra Asien och Europa. Gråvargen är ett av de mest flexibla djuren i att kunna anpassa sig till naturen runt omkring den. En fullvuxen varg väger mellan 30-50 kg och är det största hunddjuret. Gråvargen är ett socialt djur och lever i familjegrupper, en flock är oftast mellan 5-11 stycken vargar. Deras föda är huvudsakligen klövdjur så som älg, hjort och rådjur men vargen kan också jaga och äta hare, vildsvin, bävvar och grävlingar. Vargen är en toppredator och endast människan är des fiende i Finland. I medeltal lever en varg cirka 8 år i det vilda. Vargens revir beror på hur mycket föda det finns, i Finland är reviren oftast mellan 700-900 kvadrat kilometer stort. En varg kan röra sig mer än 70 kilometer per dag. (Boitani, L,& Mech, D., 2003)

Enligt Naturresursinsitutet (LUKE) är uppskattningen av vargbeståndet i Finland mellan 150-180 stycken enligt statistik från början av mars 2017. Det finns flest vargar i sydvästra Finland och i Norra Karelen. Det finns sammanlagt 14 vargflockar som rör sig på den finska sidan. Sju stycken vargflockar som rör sig på både Finska och Ryska sidan. Det uppskattar också att det finns 18 revir med vargpar.

Vargbeståndet har minskat med 25% sedan mars 2016 då vargbeståndet var uppskattat till 200-235 vargar. (Luke, 2017)

Vargen finns på Finlands "Röda lista" (2015) och räknas som en hotad art.

2 Vargen i sagor, folktron, religion och mytologi

I alla tider som människan och vargen har kommit i kontakt, har människan alltid varit rädd för vargen. Människan har faktiskt fruktat vargen mest av alla rovdjur genom tiderna. Inom sagor, folktron, religion och mytologi har vargen förkommit och oftast beskrivits negativt.

Vargen kallas också ulv både i Sverige och Norge. Själva ordet ulv betyder "tjuv". I en folktro trodde man att man inte fick kalla rovdjur vid sitt riktiga namn. Att kalla vargen för varg skulle ge olycka. Istället kallade man vargen för Tasse, Gråben, Goa, Den gråa eller

Gullfot. Detta kallas för ”noanamn”, att använda ett noanamn skulle man undvika vargens uppmärksamhet. Ordet varg var faktiskt ett noanamn till ulv i början.

”Kallar du mig för ulv och varg

Månde jag blifva kreatur arg

Men säger du Gråben eller Gullfot

Skall jag vårda din kreatur god”

(Ljung, Bohuslän VFF 1107 s. 16)

I flera barn sagor är vargen oftast elak och ett skadligt djur. Till exempel i *Röd luvan* där vargen äter upp Röd luvans mormor och försöker lura Röd luvan och i de *Tre små grisarna* är vargen den elaka och framförs som mycket en falsk figur som förstör hus för att komma åt grisarna. Om man jämför med björnen som är lika farlig eller till och med farligare för människan så pratas det ändå mycket mer om vargen. Björnen som också är en top predator, framställs oftast som snäll i sagor så som i tex *Bamse* och *Nalle Puh*.

Inom kristendomen anser man att vargen är djävulens skapelse och är ett onskefulldt djur. Vissa säger att djävulen var förklädd till varg och vissa säger att vargen var djävulens hund. Vargen beskrivs som falsk, oren, ofrälst och glupsk.

Matt 7:15

”Akta er för de falska profeterna, som kommer till er klädda som får men i sitt inre är rovlystna vargar” (Matt 7:15, 2000)

Inom den nordiska mytologin hade Oden två stycken vargar: Gere och Freke. Gere betyder ”den girige” och Freke betyder ”den glupske”.

Den kändaste vargen i nordisk mytologi är Fenrisulven. Fenrisulven var en mäktig varg som måste bli bunden för att asagudarna blir rädda för honom. Tyr ställer upp för att binda honom och lura honom i sin fälla. När Fenrisulven märker att han blivit lurad biter han av Tyr´s arm. Under världens undergång, Ragnarök, rymmer Fenrisulven och dödar Oden. Hans gap är så stort att den nuddar vid jorden och vid himlavalvet. Tyr blir även uppäten av vargen Garm. Men Garm blir spetsad av Tyr´s svärd inifrån magen. (Västarvet)

Inom den grekiska mytologin förvandla Zeus kungen Lycaon och hans 50 söner till vargar som straff för att ha bjudit på en middag där köttet var människokött. Det sägs att kungen

Lycan kunde förvandla sig tillbaka till människa ibland och att han är urfader till alla varulvar. (Ungfakta, grekisk mytologi)

I den romerska mytologin sägs det att tvillingarna Romulus och Remus grundade Romariket. Tvillingarna hade blivit räddade och adopterade av en vargtik som diade dem. Liknande positiva varg berättelser finns också från Turkiet och Persien.

Ordet "sisu" på finska betyder varg men "sisu" används oftast som ett ord att kunna beskriva mod och förmågan att kunna stå på sig, inte ge upp och för inre styrka. "Sisu" används också för att kunna identifiera en, "finnar har sisu".

Bland Nordamerikanska ursprungsbefolkning har vargen jämförts med dem själva. Vargen är stark, fri, klok och spirituell. Vargen är en duktig jägare och så är ursprungsbefolkningen. De jagar samma byte, oftast i flock, är starka som individer och är fria. Inom populär kultur har vargen blivit en symbol för styrka, modhet och frihet. (Västarvet, vargen i kulturhistoria)

3 Lagar

3.1 Jaktlagen och förordningarna

Vargen, björnen, järven och lodjuret är fridlysta. Man kan freda en art för en viss tid eller tillsvidare för att kunna bevara fortvaron av djuret och/eller skydda en störningsfri fortplantning. Dock kan Finlands viltcentral godkänna en dispens för fångande och/eller dödande av de här djuren, under förutsättning att det gynnar skyddsnivån för arten. Vetenskaplig utredning av artens stammar krävs för att dispensen skall kunna övervägas. (41 § 2011/159)

3.1.1 Grovt jaktbrott

Om någon dödar eller skadar ett rovdjur i strid med jaktlagen, handlar det vanligtvis om ett grovt jaktbrott. I lagen säger det att brottet måste vara dömt som grovt för att klassas som grovt jaktbrott. Att skada eller döda till exempel en skogsvildren eller utter kan också klassas som ett grovt jaktbrott. Som mest kan man få fyra års fängelse. (1a § 2011/232)

3.1.2 Vargjakt med dispens

I jaktlagen 37 § är vargen alltid fridlyst men med jaktlagstiftningen 41a § kan man bevilja dispens för vargen om det inte finns någon annan lösning på problemet och att detta beslut inte inverkar på möjligheterna att djurets skyddsnivå tryggas inom dess naturliga utbredningsområde. Om en dispens beviljas handlar det oftast om att bevara övrig natur, minska skador på boskapsuppfödning, skydda den allmänna säkerheten eller av olika sociala orsaker. (41 § 2011/159 & 37 § 2011/159)

Att skaffa dispens är möjligt på vargjakt året om. Ansökningarna behandlas och beslutas från fall till fall av Finlands viltcentral. Dispensen är alltid giltig i högst 21 dygn. Bedömningen av förutsättningarna bestäms noggrant genom förordningar av statsrådet. Finlands viltcentral begränsas av jord- och skogsbruksministeriets förordningar där de bestämmer den högsta årliga bytemängden för jakt som är i stöd med dispens. Om en varg dödas med dispens måste man anmäla till Finlands viltcentral och polisinrättningen på följande vardag.

Om man har fått en varg som byte tillfaller den aldrig skytten. Den hör till staten och skall sändas till Naturresursinstitutet. Vissa delar av vargen kan saluföras men då måste man söka ett CITES-tillstånd som man får från Finlands miljöcentral och man måste ansöka om ett intyg över att fångsten var laglig, som Finlands Viltcentral beviljas. (41 § 2013/206)

3.2 Naturvårdslagen och naturvårdsförordningen

Naturvårdslagens syfte är att bevara ett beskydd för landets vilda arter, naturtyper och naturens mångfald. Att kunna och stöda hållbart användning av naturtillgångar och naturmiljön. För att kunna nå dessa mål vill man grunda naturskyddsområden där man kan skydda arter och deras viktiga livsmiljöer. (1 § 1996/1096)

För att kunna jaga rovdjur inom i nationalparker, naturreservat och andra naturskyddsområden på statens marker så gäller deras ordningsregler, lagar och förordningar. Jakt inom nya naturskyddsområden regleras med naturvårdslagen med de fredningsbestämmelser och dispensbaserade undantag styrs av jaktlagen.

3.3 Djurskyddslagen

I djurskyddslagen anges endast om hur ett vilt djur får hanteras. Det sägs inget om regleringar av stammar eller skydd av djurarter. Syftet med denna lag är att kunna skydda alla djur för onödigt lidande och smärta. (1 § 1996/247)

3.4 Europeiska unionens naturdirektiv

Syftet med EU:s naturdirektiv är att de stora rovdjuren skall skyddas. Det är förbjudet att döda och fånga varg, björn och lo. Det är också förbjudet att av medvetet störa dem. Inom renskötselområdet är naturdirektivet inte lika strikt med frågan om vargjakt och järvjakt.

Vid vissa förutsättningar kan man avvika skyddet för björn, varg och lo. Till exempel för att förhindra stora skador på boskap, skog, vattendrag, odlingar eller annan egendom. Man kan också avvika på grund av folkhälsoskäl och för att trygga människors säkerhet.

(Rådets direktiv 92/43/EEG)

3.5 Internationella avtal

3.5.1 Bernkonventionen

Bernkonventionen gäller av länder i Europas skydd av, vilda växter, djurarter och djurens livsmiljöer. Konventionens syfte är att skydda och trygga utrotningshotade arter och deras livsmiljöer. Extra uppmärksamhet fäst vid skydd av arter och naturområden som kräver samarbeten mellan flera länder. Bernkonventionen har inverkat på EU:s lagstiftning som inkluderar natura 2000 och natur- och fågeldirektiv. Konventionen slöts 1979 och trädde i kraft i Finland 1928. (Council of Europe, 2018)

3.5.2 Biodiversitetskonventionen

Biodiversitetskonventionen syfte är att skydda den biologiska mångfalden i jordens ekosystem. Om hur djurarter och växtarter påverkar och deras arvsanlag. Att utnyttja naturen på ett hållbart sätt och kunna fördela förtjänsten man får av den genetiska resurserna. Den världsomfattande biodiversitetskonventionen undertecknades år 1992, och trädde i kraft i Finland 1994. (78/1994)

3.5.3 CITES-konventionen

CITES-konventionen (Convention of International Trade in Endangered Species) som också kallas för "Washingtonkonventionen" gäller internationell handel med utrotningshotade arter och produkter som är tillverkade av dem. CITES reglerar import och export av utrotningshotade djur över EU:s yttre gränser och handeln inom och mellan medlemsländerna. I Finland har konventionen verkställts genom EU-lagstiftning, som till viss del är striktare än CITES-konventionen. CITES-konventionen slöts år 1975 och Finland anslöt sig till den år 1976. (Cites, 2015)

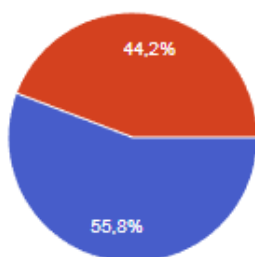
4 Metod

I denna undersökning har det använts en enkät. Enkäten kan du se i bilaga 1. I enkäten frågas det 11 frågor. Enkäten skickades ut till alla e-mail adress vid Novias Campus och blev delad på flera Facebook sidor. Enkäten var öppen från och med 9.11.2017 till 9.12.2017 och fick allt som allt 1439 stycken svar.

5 Resultat

Fler kvinnor än män svarade på enkäten, 55,8% var kvinnor (802 stycken) och 44,2% var män (636 stycken) Det var 11,6% (166 stycken) fler kvinnor som svara på enkäten än män. (Figur 1).

1. Kön

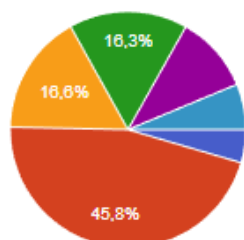

Kvinna	802	55.8 %
Man	636	44.2 %

Figur 1. Deltagarnas kön

Majoriteten var mellan 20-30 år som svarade med 45,8% (659 stycken). Minst svar kom från ungdomar under 19 år med endast 4,5% (65 stycken). (Figur 2).

2. Ålder

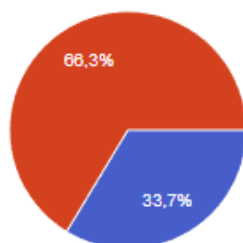

Under 19	65	4.5 %
20-30	659	45.8 %
31-40	238	16.6 %
41-50	234	16.3 %
51-60	152	10.6 %
Över 60	90	6.3 %

Figur 2. Deltagarnas ålder

De flesta som svarade bor på landsbygden med 66,3% av svaren och endast 33,7% som svarade bor i tätorten. (Figur 3).

3. Var bor du?

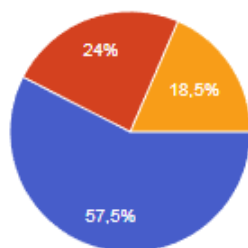

Tätort	484	33.7 %
Landsbygd	954	66.3 %

Figur 3. Deltagarnas boende plats

57,5% säger att de har varg där de bor. 18,5% vet inte om det finns varg var de bor. (Figur 4).

4. Finns det varg där du bor?

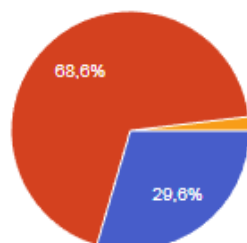

Ja	827	57.5 %
Nej	345	24 %
Vet ej	266	18.5 %

Figur 4. Deltagarnas svar om det finns varg där de bor

Fast 57,5% säger att de har varg där de bor (se figur 4) så är det endast 29,6% som någonsin har sett vargen. (Figur 5). Det är 68,6% som aldrig har sett vargen.

5. Har du sett varg någongång?

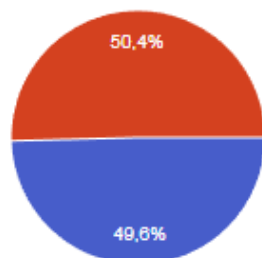

Ja	425	29.6 %
Nej	986	68.6 %
Vet ej	27	1.9 %

Figur 5. Deltagarnas svar om de har sett vargen

Här var svaren nästan 50/50 om man är rädd eller ej för vargen. Det är endast 12 stycken skillnad på om man är rädd för vargen eller ej (Figur 6).

6. Är du rädd för vargen?

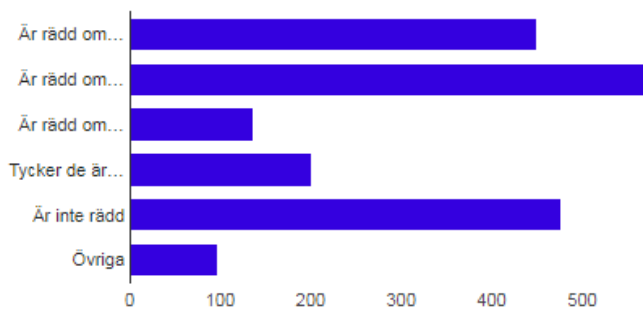

Ja	713	49.6 %
Nej	725	50.4 %

Figur 6. Deltagarnas rädsla för vargen.

De som är rädda för vargen är mest oroliga för sina husdjur med 43,3%. 36,2% har svarat att de inte är rädda för vargen. Rädslan är minst för att mista sina boskapsdjur med 10,4% av svaren. De som har svarat på övrigt har de flesta sagt har de inte är rädda för vargen men har respekt för den. På denna fråga kunde man fylla in fler svar. (Figur 7).

7. Varför är du rädd för vargen?

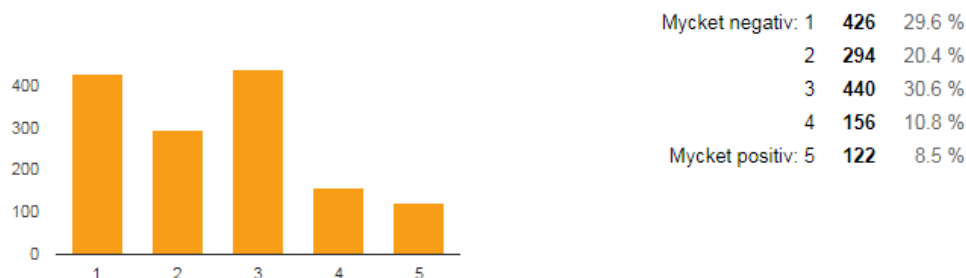

Är rädd om min familj	450	34.2 %
Är rädd om mitt/mina husdjur	569	43.3 %
Är rädd om mina boskapsdjur	137	10.4 %
Tycker de är otäcka	201	15.3 %
Är inte rädd	476	36.2 %
Övriga	98	7.5 %

Figur 7. Deltagarnas svar på varför de är rädda för vargen

De flesta 30,6% har en neutral åsikt om vargen. 29,6% har en mycket negativ åsikt och 20,4% har en negativ åsikt om vargen. Endast 8,5% har en mycket positiv åsikt om vargen. Åsikten om vargen är mycket negativ eller negativ med 50% av alla som har svarat, och 19,3% är positivt eller mycket positivt inställda till vargen. (Figur 8).

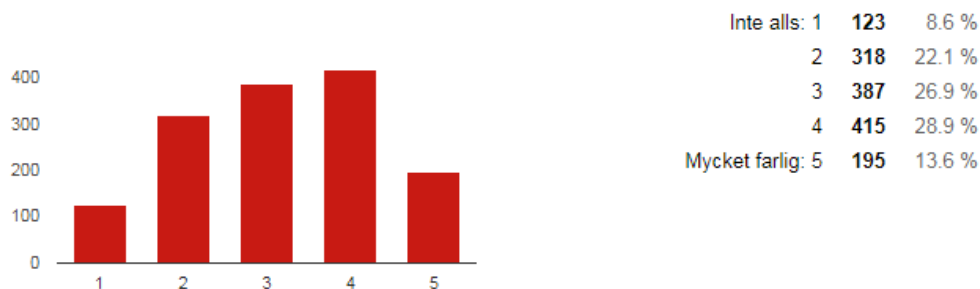
8. Vad är din åsikt om vargen?

Figur 8. Deltagarnas åsikt om vargen

Majoriteten tycker att vargen är ett farligt djur för människan med 28,9%. (Figur 9).

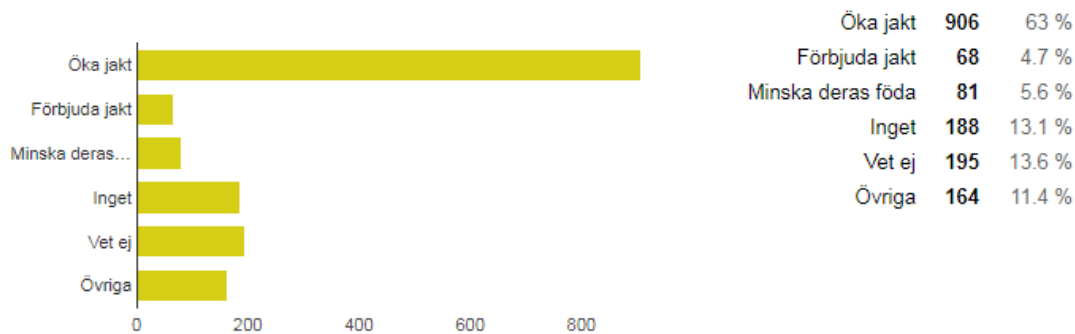
9. Är vargen farlig för människan?

Figur 9. Deltagarnas åsikt om vargen är ett farligt djur. 1 = inte alls 5= mycket farlig.

63% anser att man borde öka jakten på vargen, medan endast 4,7% vill förbjuda jakt helt. 13.1% tycker att man inte behöver göra något alls och 13.6% vet inte vad man kan göra åt problemet. De som svarar på övriga, alltså 11,4% kan man se utvalda svar i tabell 1. I denna fråga kunde man välja fler svar. (Figur 10).

10. Vad tycker du man skall göra åt problemet?

Figur 10. Deltagarnas synpunkt vad man kan göra åt varg problemet.

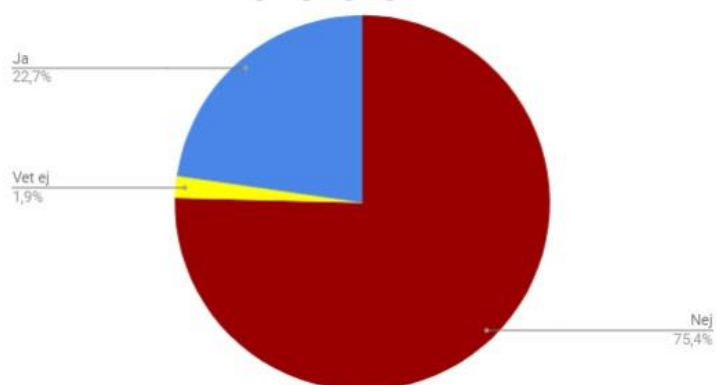
De som bor på landsbygden har 11,33% sett varg någon gång och 65,1% har aldrig sett vargen. (Figur 11).

Figur 11. Deltagarna som sett vargen på landsbygden.

22,7% av de som bor på tätorten har sett varg och 75,4% har aldrig sett varg. (Figur 12).

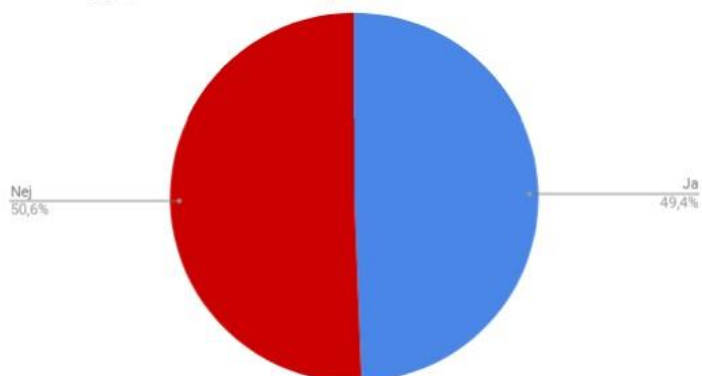
Tätort: Har du sett varg någongång?

Figur 12. Deltagarna som sett vargen i tätorten

De som bor på landsbygden är det nästan jämt om man är eller inte rädd för vargen, 50,6% är inte rädda och 49,4% är rädda. (Figur 13).

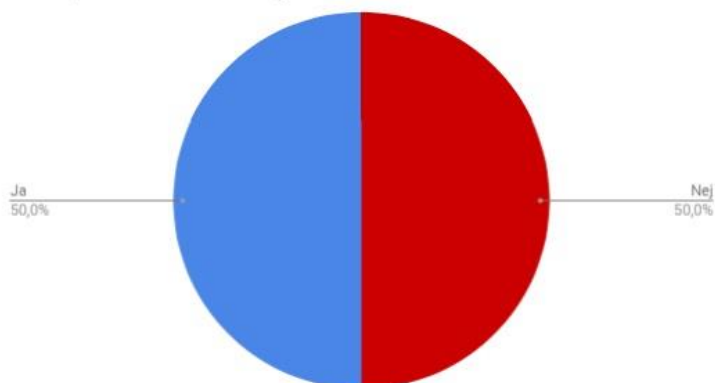
Landsbygd, är du rädd för vargen?

Figur 13. Deltagarna som bor på landsbygden räds för vargen

De som bor på tätorten är det 50/50 om man är eller inte är rädd för vargen. (Figur 14).

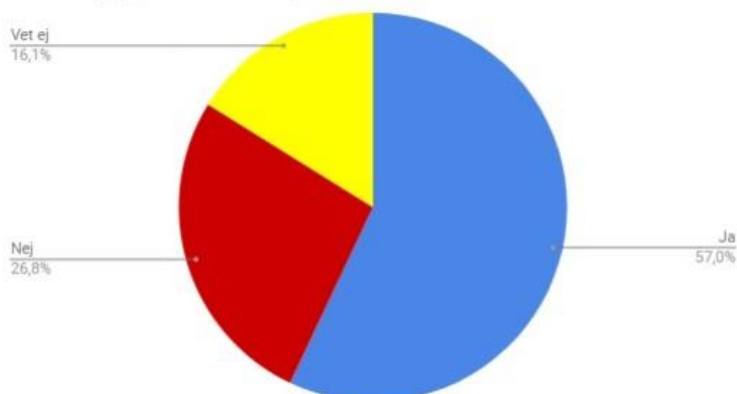
Tätort, är du rädd för vargen?

Figur 14. Deltagarna som bor på tätorten räds för vargen

På landsbygden har 57% sagt att de finns varg och 26,8% har sagt att det inte finns varg där de bor. 16,1% vet inte om det finns varg där de bor. (Figur 15).

Landsbygd, finns det varg där du bor?

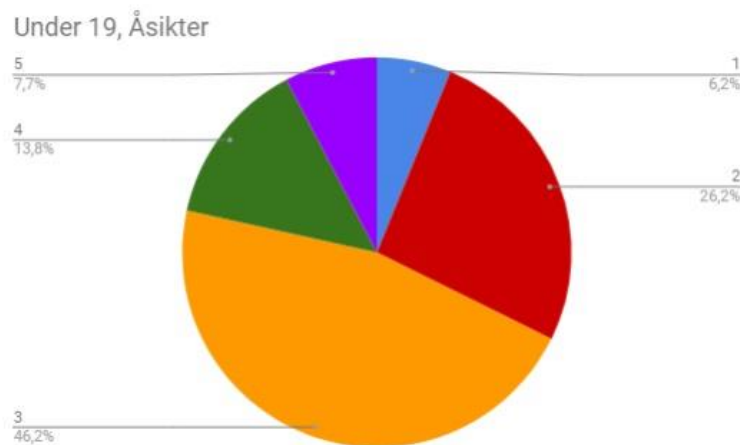
Figur 15. Deltagarna som bor på landsbygden och om vargen finns där de bor

På tätorten har 58,5% sagt att det finns varg och 18,4% sagt att det inte finns varg där de bor. 23,1% vet inte om det finns varg där de bor. (Figur 16).

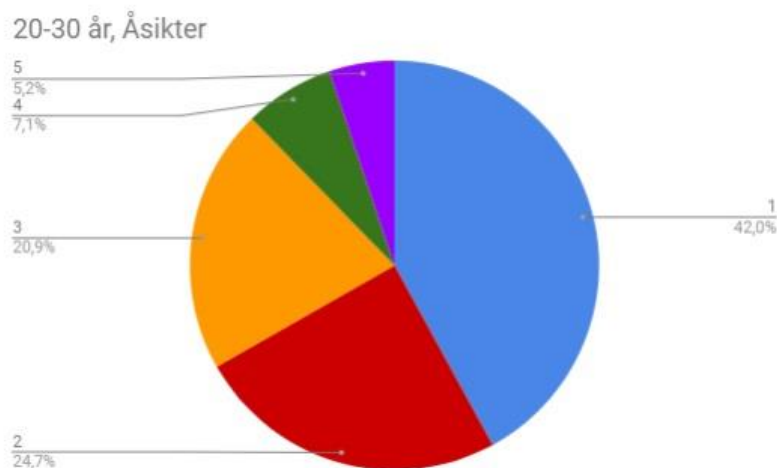
Figur 16. Deltagarna som bor på tätort och om vargen finns där de bor

De som är under 19 år är åsikterna neutrala till vargen med 40%. (Figur 17)

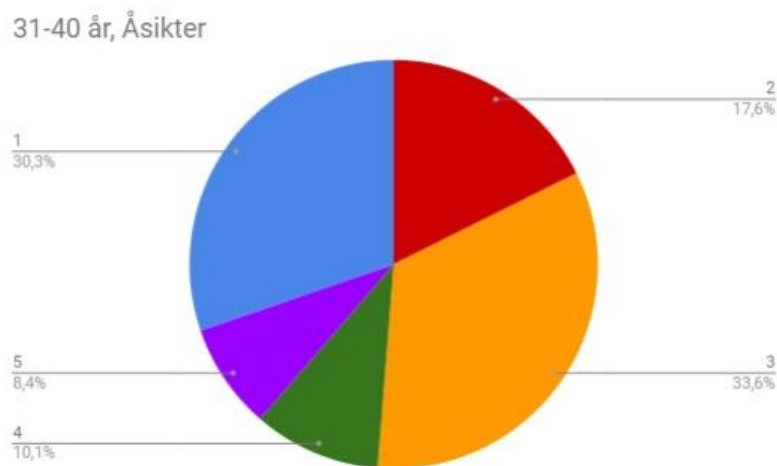
Figur 17. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv.

De som är mellan 20-30 år är åsikten mest mycket negativt inställa till vargen med 42%. (Figur 18).

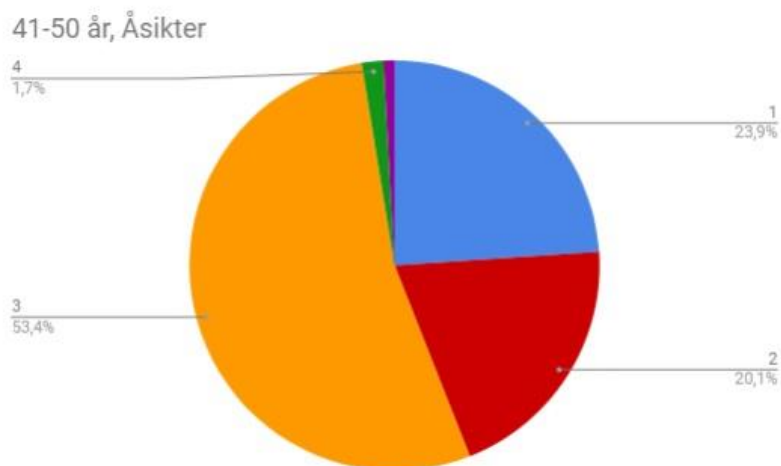
Figur 18. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv.

De som är mellan 31-40 år är mest neutrala med 33,6% men mycket negativ är ytterst nära med 30,3%. (Figur 19).

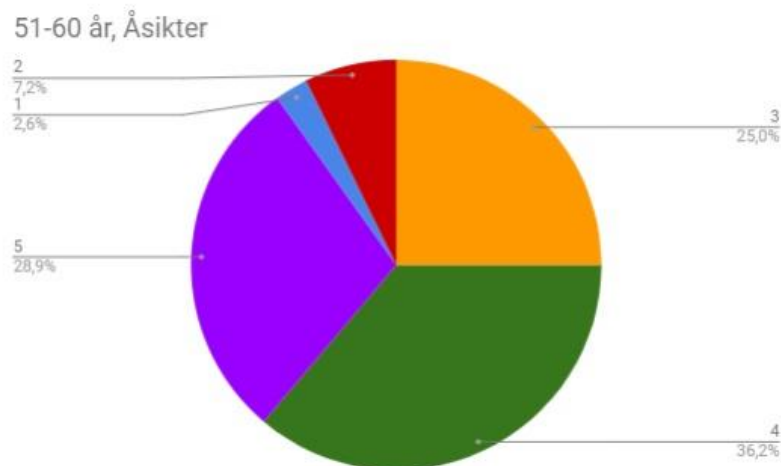
Figur 19. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv.

De som är mellan 41-50 år är de som är mest neutrala med 53,3%. (Figur 20)

Figur 20. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv.

De som är mellan 51-60 år är mest positiva till vargen med 28,9% mycket positiv och 36,2% positiv. (Figur 21).

Figur 21. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv.

De flesta kvinnorna är neutrala till vargen med 36,9%. 21,8% är mycket negativa till vargen och 8,9% är mycket positiva till vargen. (Figur 22).

Figur 2. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv

De flesta männen är mycket negativ till vargen med 39,5%. 22,7% är neutrala och 7,9% är mycket positiva.

Figur 23. 1=Mycket negativ 2=Negativ 3=Neutral 4=Positiv 5=Mycket positiv

Vad vi kan se i resultaten är att dom som svarade var majoriteten mellan 20-30år med 45,8% (se figur 2.) och 66,3% bor på landsbygden (se figur 3). 55,8% var kvinnor som svarade (se figur 1). I figur 4 kan man se att 57,5% har varg där de bor men endast 29,6% har någonsin sett en varg (se figur 5.) Det är nästan hälften hälften som är eller inte är rädda för vargen (se figur 6) och i figur 7 kan vi se att de aldrig flesta är rädda om sitt/sina husdjur (43,3%) och/eller rädda om sin familj (34,2%) och endast 10,4% har svarat att de är rädda om sina boskapsdjur. Åsikten om vargen är mycket negativ eller negativ med 50% av alla som har svarat, 30,6% är neutrala och 19,3% är positivt eller mycket positivt inställda till vargen (se figur 8.) i figur 18 kan vi se att de som är i åldern 20-30 är med 42% de som är mest mycket negativt inställda till vargen. De som är mest neutrala till

vargen är mellan 41-50 år, 53% (se figur 20). De som är mest positiv (36,2%) och mycket positiv (28,9%) är i åldern mellan 51-60 år (se figur 21). Kvinnor är mer neutrala till vargen (36,9%) medan de flesta män har svarat mycket negativt (39,4%) om åsikt om vargen (se figur 22 och 23). I figur 13 och 14 kan vi se att det är ytterst liten skillnad på om du är rädd för vargen och bor på landsbygden eller i tätort. 58,5% av de som bor på tätorten säger att de har varg där de bor och de som bor på landsbygden säger 57% att det finns varg där de bor (se figur 15 och 16), de som bor på tätorten säger 75,4% att de aldrig har sett varg och på landsbygden är det 65,1% som inte har sett varg (se figur 11 och 12). Majoriteten tycker att vargen är ett farligt djur för människan med 28,9% (se figur 9). De flesta med 63% anser att man borde öka jakten på varg och endast 4,7% vill förbjuda jakten helt på varg (se figur 10).

5.1 Fråga 10. Vad tycker du man skall göra åt problemet?

Här är några av de kommentarer som upprepades flera gånger till fråga 10. Vad tycker du man skall göra åt problemet? Har också tagit med kommentarer som är både för och mot vargen.

Kommentarer till fråga 10. Vad tycker du man skall göra åt problemet?
1. Vilket problem?
2. Jaga i tätorter ifall vargen utgör ett problem
3. Skrämma vargar, så de får mer respekt för människan
4. Skaffa vakthundar, t.ex. Tibetansk mastiff, då hålls vargen borta från gårdarna där man har t.ex. får.
5. Öka jakt, Sprida information om hur man t.ex. ser till att djur och barn är säkra utomhus. Se över lagen för självförsvar då man råkar på dylika djur i naturen
6. Öka jakt, Snabbare tillstånd att skjuta varg som kommer nära inpå samt attackerar boskapsdjur. De vargar som håller sig för sig själva i skogen borde ej störa människan.
7. Forska om deras beteende mera och om varför de söker sig till bebyggelse. Efter det kan man fundera på om man behöver ta till åtgärder.
8. Låt jägare fälla vargar som kommer för nära befolkningen.
9. Förbjuda jakt, Förbud jakt med undantag för enstaka avvikelser, vargar går att kontrollera på andra sätt med till exempel ljus- och ljudteknik, stängsel, kameror och hundar. I Norden blir man helt vild då tigrar skjuts i Indien medan här vill man få bort grävvargen som är en hotad art.
10. Lära sig leva med det - bygg stängsel etc. om det man vill skydda. Tänka på hur man rör sig etc. Se till att det förs en saklig diskussion. Nu kommer bara de mest extrema åsikterna åt båda hållen fram.
11. Sluta mata rådjur o hjort nära bebyggelse så verkar inte sku söka sig dit var lättaste maten finns. Folk borde också få faktabaserad info om djuren istället för propaganda basierende Media artiklar. Saklig jaktdiskussion där alla kan kompromissa.
12. Förflytta den som första alternativ. Annars öka jakten.

Tabell 1. Kommentarer till fråga 10. Vad tycker du man skall göra åt problemet?

5.2 Fråga 11. Något att tillägga?

Här är några av de kommentarer som upprepades flera gånger till fråga 11. Något att tillägga? Har också tagit med kommentarer som är både för och mot vargen. Fråga 11 var frivillig att svara på och det var 408 stycken som ville tillägga något.

Kommentarer till fråga 11. Något att tillägga?
1. Vargen hindrar mig från att jaga med lösdrivande hund. De är redan risk att hunden blir påkörd av bil, vill inte oroa mig för att vargen skall ta den också.
2. Vargen är utrotningshotad och bör skyddas.
3. Vore mer positivt inställd mot vargen om den inte vore så orädd. Vargen får finnas i den Finska naturen, men då får den inte komma på gårdsplan. En vettig diskussion mellan vargmotståndarna, vargförespråkarna och politikerna är det enda som leder till lösningar.
4. Om människan kan flyga till månen kan man nog ta hand om vargen utan att jaga den till gränsen på utrotning.
5. Vargen är ett helt onödigt djur. Den för ingen nytta med sig utan bara skada! Förstås har kostymnissarna i storstäderna ingen skillnad om den finns eller ej eftersom de inte märker av vargen. Däremot får människorna på landsbygden lida av den, men de har inte så mycket att säga till om när det är kostymnissarna som bestämmer. Vargen är ett väldigt onödigt djur som inte för någonting positivt till kretsloppet.
6. Antalet varg som ges upp att bo i Finland kan inte stämma, de är betydligt fler. Den äkta vargen hålls borta från bebyggelsen den får finnas kvar. Hybriderna (även andra och tredje generationen) borde utrotas. Kommer varg nära bebyggelse borde det automatiskt vara lovligt att skjuta bort den. Pälsen borde tillfalla skytten, inte staten.
7. Vargen hör till Finlands fauna. Enskilda individer som får stort beteende kan tas bort, men som art bör den få fortleva.
8. Onödigt hysteri från tidigare generationer sitter i helt onödigt. Det finns t.o.m flera lokatter o björnar än vargar. Kanske jägarna kan träna sina hundar på områden där det inte finns vargar som tar hunden som en konkurrent och tar livet av den. Obs! Människan luktar mycket illa i vargens näsa!
9. Vargen hör nog hemma i Finlands djupa skogar, men den skall absolut inte få vistas i bebyggelseområden. Och definitivt inte i flock!
10. Problemet är att skydds jakt på problemvargar inte beviljas i den utsträckningen som skulle behövas. Tack för bra enkät
11. Finns ingen mätbar nytta i begreppet eller i djuret varg, tyvärr
12. Att något bör åtgärdas åt hela denna varg-problematik. Eftersom vargen har tidigare (70-100)år sedan o före det varit rädd och sprungit iväg då de ser människa eller hör. Och idag inte alls, de finns överallt i Finland och som sagt är en predator och inte sällskapsdjur.
13. I och med att antalet rådjur och hjortar ökar lavinartat ända in i stadsbebyggelsen, så ökar områdena där vargen hittar lätt-tillgänglig föda i samma utsträckning, dvs nära bebyggelse och människor.
14. Vargar korsade med hundar borde avlivas och rena vargar på fel plats sövas o flyttas.
15. Folket som inte förstod sig över vargens ekosystem ville ha den till södern. Den e inte ett djur som jag anser ska leva i söder eftersom här är så tätt bebott. Den skall bo uppe i landet där den har utrymme och kan vara i lugn å ro. Om den kommer i närhet av boskapsskötsel skall den kunna jagas. Den är ett djur för vildmarken.

Tabell 2. Kommentarer till fråga 11. Något att tillägga?

6 Diskussion

Här är några av de kommentarer (se tabell 1 och 2) som upprepades flera gånger. I texten har tagits med kommentarer som är både för och mot vargen.

Kommentarer i tabell 2 kommentar nummer 6. ”Antalet varg som ges upp i Finland kan inte stämma, det är betydligt fler” är en kommentar som framkom flera gånger. Jag tror att de flesta inte vet att en varg kan röra sig 70 km per dag och på sätt kan det vara samma varg som återkommer och ses överallt i landet. Fortsättningen på kommentaren är ”hybriderna borde utrotas” och i kommentar nummer 14 ”vargar korsade med hundar borde avlivas” enligt en forskning av tre amerikaner finns det inga bevis på att det finns hybrider mellan varg och hund i Skandinavien. (Miljödirektorater, Norway, wolwes)

Kommentar nummer 8. ”det finns flera lokatter och björnar än vargar” vilket är korrekt. Enligt Luke finns det mellan 2490–2560 stycken lodjur och mellan 2 130–2 260 stycken björnar i Finland. (LUKE, 2016, 2018)

Kommentar nummer 5. ”Vargen är ett onödigt djur...Vargen är ett väldigt onödigt djur som inte för någonting positivt i kretsloppet” i kommentar nummer 11. ”Finns ingen mätbar nytta i begreppet eller i djuret varg, tyvärr” och i kommentar nummer 15 ”Folket som inte förstod sig över vargens ekosystem ville ha den till södern...Den skall bo uppe i landet där den har utrymme och kan vara i lugn och ro” visar endast människornas brist på kunskap av hur ett ekosystem fungerar och hur vargen är som ett djur. Också i kommentar nummer 9. ”Vargen hör nog hemma i Finlands djupa skogar, men den skall absolut inte få vistas i bebyggelseområden. Och definitivt inte i flock!” Kan man se okunskap. Vargen är ett flockdjur och flocken är en varg familj. Vargen är också väldigt duktig på att anpassa sig enligt naturen omkring den. Var en varg ”hör till” är lite som att säga att människor endast ”hör till” i ett visst land.

De flesta kommentatorerna tycker att man borde skrämman, förflytta eller skjuta vargar som kommer för nära inpå bebyggelse. Det fanns flera kommentarer om hur man kan skrämman vargen. (kolla kommentarerna 3 , 4, 9 och 10 i tabell 1) ”Skaffa vakthundar, t.ex. Tibetansk mastiff för att hålla vargen borta från gårdar”, ”vargar går att kontrollera på andra sätt med till exempel ljus-och ljudteknik, stängsel, kameror och hundar” och ”bygg stängsel omkring det man vill skydda”.

Några kommentarer tar också upp var deras föda finns och att man bör sluta mata rådjur och hjortar nära bebyggelse. (kolla kommentar nummer 11 i tabell 1 och kommentar nummer 13 i tabell 2). Vilket låter som en logisk lösning, vargen söker sig till plaster där det finns enkel föda.

I en likande studie som har gjorts i Sverige, var resultaten om åsikter om vargen beroende på hur långt ifrån du bor från vargen. De personerna som bor inom ett varg revir är mer negativa mot vargen, medan de personerna som bor utanför varg revir är mer positiva till vargen och anser att den är viktig djur till naturen. (Karlsson, J & Sjöström, M., 2007)

7 Slutsats

I resultatet förväntades att åsikterna skulle vara negativa, men att den negativa attityden i resultaten speciellt visar sig i unga åldrar är något som är synd. Jag trodde inte resultatet skulle se ut såhär som dom gjorde. På något vis trodde jag att desto äldre människor blir desto mer skulle deras attityd mot vargen vara negativ, men i min studie visar det sig vara helt tvärtom. Ju äldre du är desto mer positiv är respondenterna (se figur 17-21). Kanske människor blir mer utbildade i frågorna och unga människor vet inte hur till exempel ett ekosystem fungerar? Det andra som jag tycker var intressant är att så få var oroliga över sina boskapsdjur. (se figur 7) Men sen igen så får man ersättning för skador som rovdjur gör av staten och på det viset så är det inte lika mycket salt i såret. Att männen är mer negativa mot vargen förväntades (se figur 23). Kanske för att det är fler män som jagar och fler män som har boskapsdjur?

Många är rädda när vargen har börjat komma in i bebyggelsen. Det är oklart om vargen har blivit mindre rädd eller är dessa individer sjuka eller finns det lättare föda inom tätorten. Vargen har ökat in till västra Finland under 2000-talet.

Man skall absolut inte glömma att vargen är ett rovdjur och skall också mötas som ett. En varg har inte attackerat eller dödat en människa i Finland över 100 år och dessa "källor" kommer från finska kyrkoböcker, det är svårt att säga vad som är sant och inte. En frisk varg skall vika undan för människan. Den skall inte attackera eller visa aggressiva beteenden om den inte känner sig hotad.

Varg debatten har varit en längre tid nu väldigt oklar och väcker mycket känslor. Oftast är den som skriker högst som får sin åsikt hörd. Hela tiden läser man om hur Helsingfors inte lyssnar på landsbygden och alla som älskar vargen eller "vargkramarna" bor där det inte

finns varg. Median kan få fler människor att bli hysteriska över just vargen. Våldigt sällan är det som man läser om lon och björnen om dom har skadat boskap, husdjur eller ägodelar.

Om jag skulle skriva om mitt arbete skulle jag ha gjort mina frågor lite klarare i enkäten, tror att många missförstod vissa frågor, speciellt fråga nummer 10. Vad tycker du man kan göra åt problemet? Borde också ha skrivit att detta gäller inom Finland, nu kanske människor från Sverige också har svarat vilket gör att mina svar inte stämmer endast inom Finland. Att ha enkäten också på Finska skulle ha gett ännu mer svar och det var några enstaka som också önskade enkäten på Finska. Eventuellt skulle man gärna satt in en karta in i enkäten var man kunde ha prickat in var man har sett vargen och se var man är mest negativ/positiv till vargen. Om det skulle gälla samma som undersökningen i Sverige (se i Diskussion) att ju närmare man bor med vargen desto mer negativ är man och tvärtom, ju längre bort från varg reviren man bor desto mer positiv blir man mot vargen.

Källförteckning

Boitani, L & Mech, D., 2003. Wolves: Behavior, Ecology and Conservation.

Cites, what is CITES? [Online]

<https://www.cites.org/eng/disc/what.php> [hämtad 27.3.2018]

Council of Europe, Bern convention. [Online]

www.coe.int/en/web/bern-convention/how-it-works [hämtad: 27.3.2018]

Karlsson, J & Sjöström, M., 2007. Human attitudes toward wolves, a matter of distance. [Online]

www.elsevier.com/locate/biocon [hämtad: 20.4.2018]

Luke, nyheter, antalet lodjur reducerades. [Online]

www.luke.fi/sv/nyheter/antalet-lodjur-reducerades/ [hämtad: 15.1.2018]

Luke, om naturresurser, villebråd och jakt, björn. [Online]

www.luke.fi/sv/om-naturresurser/villebrad-och-jakt/bjorn/ [hämtad: 15.1.2018]

Luke, nyheter, vargbeståndet i Finland. [Online]

www.luke.fi/sv/nyheter/varg [hämtad: 12.11.2017]

Matt. 7:15 (Bibeln 2000)

Miljödirektorater, Norway, wolwes [Online]

www.miljodirektoratet.no/Global/bilder/Norway%20wolves%20final%20report.pdf
[hämtad: 2.2.2018]

Vargen i folktron, sagor och religion.

missmagicgirl.wordpress.com/2016/07/21/vargens-symbolik-och-sagor-om-vargar/
[hämtas 17.3.2018]

Vargen i grekiska mytologin, lycaon

www.ungafakta.se/grekiskmytologi/makterna/forsta_manniskorna/lycaon.asp [hämtad 18.3.2018]

Västarvet, vargen i kulturhistoria

www.vastarvet.se/tjanster_och_projekt/pedagogik--utställningar/varg/varg-bild/ [hämtas 23.3.2018]

Wikipedia, gray wolf. [Online]

https://en.wikipedia.org/wiki/Gray_wolf [hämtad: 12.11.2017]

Wolf folklores and legends. [Online]

www.thoughtco.com/wolf-folklore-and-legend-2562512 [hämtad: 17.3.2018]

7.1 Finlands författningssamling

Lag om ändring av jaktlagen, 41 § 2011/159 & 37 § 2011/159 [Online]

www.finlex.fi [hämtad: 9.2.2018]

Strafflag, 1a § 2011/232 [Online]

www.finlex.fi [hämtad: 9.2.2018]

Jaktlag, 41 § 2013/206 [Online]

www.finlex.fi [hämtad: 10.2.2018]

Naturvårdslag, 1 § 1996/1096 [Online]

www.finlex.fi [hämtad: 10.2.2018]

Djurskyddslag, 1 § 1996/247 [Online]

www.finlex.fi [hämtad: 10.2.2018]

Council Directive 92/43/EEG [Online]

www.eur-lex.europa.eu [hämtad: 10.2.2018]

Konvention om biologisk mångfald, 78/1994 [Online]

www.finlex.fi [hämtad: 12.2.2018]

Bilagor

Enkät

Åsikter om Vargen

Är en Miljöplanerings studerade på Yrkeshögskolan Novia som skriver examensarbete och är intresserad av folks åsikter om vargen. Enkäten tar högst 5 minuter att fylla in! Tack på förhand!

*Obligatorisk

1. Kön *

- Kvinna
- Man

2. Ålder *

- Under 19
- 20-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- Över 60

3. Var bor du? *

- Tätort
- Landsbygd

4. Finns det varg där du bor? *

- Ja
- Nej
- Vet ej

5. Har du sett varg någongång? *

- Ja
- Nej
- Vet ej

6. Är du rädd för vargen? *

- Ja
- Nej

7. Varför är du rädd för vargen?

- Är rädd om min familj
- Är rädd om mitt/mina husdjur
- Är rädd om mina boskapsdjur
- Tycker de är otäcka
- Är inte rädd
- Övrigt:

8. Vad är din åsikt om vargen? *

1 2 3 4 5

Mycket negativ Mycket positiv**9. Är vargen farlig för människan? ***

1 2 3 4 5

Inte alls Mycket farlig**10. Vad tycker du man skall göra åt problemet? ***

- Öka jakt
- Förbjuda jakt
- Minska deras föda
- Inget
- Vet ej
- Övrigt:

11. Har du något att tillägga?